

Skolfrånvaro

Anette Stockhaus, leg psykolog

Vill ni ha kontakt?

- Anette Stockhaus
- Legitimerad psykolog med erfarenhet från skola och elevhälsa, barnhälsovård och företagshälsa.
- Malevik Utveckling och Psykologi AB. Egen konsultverksamhet.
- Kontaktuppgifter: anette@malevik.nu, 0704-02 50 85

Skollagen

Syftet med utbildningen inom skolväsendet

4 § Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. **Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt.** En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till **aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.**

Elevhälsan i skollagen

Elevhälsans omfattning

- **25 §** För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. **Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande.** Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.
- För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses

Vad ska eleverna uppnå enligt skollagen?

- **Barnens och elevernas lärande och personliga utveckling**
- **3 §** Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. **Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt** att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Vad är skolfrånvaro?

- Hemmasittare, skolkare, korridorsvandrare, skolvägrare etc
- När en elev varit hemma, och föräldrarna är medvetna om det, under flera veckors tid utan giltig anledning kan man börja prata om hemmasittare
- Frånvaro sätter spår i kunskapsinhämtningen men även i social tillhörighet och utveckling
- Finns väldigt lite statistik. 10-20 % har oroande mycket anmäld och oanmäld frånvaro enligt vissa informationskällor
- Ju äldre elever ju mer frånvaro

Vad finns det för bakomliggande orsaker?

- Svårigheter kring inläring
- Mobbing
- Skolmiljön tex stökigt på lektioner,äckliga toaletter
- Egna kognitiva svårigheter med tex flexibilitet, anpassningsförmåga, frustrationstolerans
- Känslomässigt mående tex nedstämdhet, depression, ångest, separationssvårigheter
- Föräldrarnas mående
- Missbruk eller våld i familjen
- Kultur i familjen
- Har varit hemma så länge att steget upplevs alldeles för skrämmande

Vad gör skolan?

- Skolan ska enligt lag utreda tex pedagogiskt, skolsocialt eller kognitiv förmåga för att försöka hitta bakomliggande orsaker
- Ev behövs skolhälsovården kopplas in för att se på det kroppsliga måendet och familjens livsstilsfrågor som sömn, mat, droger osv
- Anpassningar behöver göras i skolan för att stödja eleven att komma tillbaka
- Viktigt med ett gott samarbete med föräldrarna. De har huvudansvar för att barnet kommer till skolan.
- Socialtjänstanmälan

Vad kan samarbetspartners göra?

- Socialtjänsten kan behöva stötta föräldrarna att uppfylla sin del i att få barnen till skolan
- Socialtjänsten kan behöva utreda om det ligger missförhållanden bakom barnets skolfrånvaro
- Vården kan hjälpa till att uppmärksamma skolan (i samråd med vårdnadshavare) om det framkommer indikationer på risk till skolfrånvaro.
- Vården kan hjälpa till genom att fråga vuxna som på olika sätt mår dåligt hur det fungerar för deras barn med skolgången. Att upplysa och motivera till att skaffa hjälp om det är svårt.
- Ni som barnläkare kan ha som rutin att alltid fråga hur ofta barnet är hemma från skolan. Både giltigt och ogiltigt.

Att hjälpa skolan att komma in så tidigt som möjligt är den största hjälpen!

Då kan ett bra förbyggande och hälsofrämjande arbete göras

Vill ni läsa mer? Här kommer länkar

- Skollagen: <http://www.skolverket.se/regelverk/skollagen-och-andralagar>
- Vägledning för elevhälsan: <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-10-2>
- Studie från skolverket: http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fs%2Fkolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2356
- Folkhälsan: <http://www.folkhalsan.fi/skolfranvaro>
- Blogg Bo Hejlskov: <http://www.hejlskov.se/blog31.html>
- Utbildningsdepartementet, utredning: <http://www.sou.gov.se/elevfranvaro/>